

IN DIT NUMMER

Verschijnt

vindt 4x per jaar

Orgaan
van
de

Filatelisten-
vereniging
"NOVIOPOST"
te
Nijmegen

• vindt U een artikel van de hand van Drs.W.J.v.Doorn. De schrijver neemt ons mede naar Zuid-Afrika - momenteel zeer in de belangstelling - en laat ons zien welke interessante gebeurtenissen op postaal gebied zich gedurende "De Boerenoorlog" in dat land hebben voorgedaan.

• vindt U enkele notities over luminescerende, fluorescerende en fosforescerende zegels.

• vindt U een artikel over een drank, die tijdens de feestdagen wellicht hier en daar genuttigd wordt: Cognac.

belangrijk
nieuws.

verenigings-

Redactie.

AGENDA

- 13 december Vergadering met behandeling van de begroting 1986. In aansluiting hierop een gezellige Sinterklaasavond. Bingo met mooie prijzen en gratis deelname. Verloting en presentieverloting, tevens kleine veiling.
- 3 januari Vergadering met dialezing door de heer Jos M.A.G.Stroom uit Amsterdam over het onderwerp "Postcode als verzamelgebied". Verloting en presentieverloting.
- 31 januari Vergadering met causerie door de heer J.v.'t Zelfde over "Het opzetten van een verzameling". Kleine veiling, verloting en presentieverloting.
- 7 maart Vergadering met dialezing door de heer C.Spoelman uit 's Gravenhage over het onderwerp "Parijse Post". Verder verloting en presentieverloting.
- 9 maart Internationale postzegelruildag in hotel "ERICA" te Berg en Dal.
- 4 april Vergadering met verloting en presentieverloting. Gelegenheid tot het bezichtigen van kavels die de volgende dag zullen worden geveild.
- 5 april Grote veiling.
Bezichtiging van kavels 10.30-12.00 uur
Veiling 13.30 uur
- 2 mei Jaarvergadering.
Verloting, presentieverloting en zo mogelijk kleine veiling.
- 6 juni Vergadering met gratis verloting zonder nieten.

Uitgezonderd de postzegelruildag, die in hotel "ERICA" te Berg en Dal plaatsvindt, worden alle vergaderingen gehouden in het wijkcentrum "De Klokketoren", Burg. Slotemaker de Bruineweg 270 (hoek Muntweg) te Nijmegen. Telefoon 080-552649. Zaal open 19.00, aanvang 20.00 uur.

Aan de heilwens van deze klokkenluider zijn er nog vele op filatelistisch gebied toe te voegen maar voor het nieuwe jaar is een goede gezondheid van on-schatbare waarde. Eet bestuur wenst U en Uw levenspartner voor 1986 die van harte toe.

Het bestuur hoopt dat U een goed en fijn filatelistisch jaar zult hebben en dat Uw hobby U veel plezier zal verschaffen. Verdieping in Uw hobby door wat te lezen over achtergronden en historie of door eens een tentoon-stelling te bezoeken, schept alleen maar meer vreugde in de hobby en dat is wat U wordt toegewenst door het bestuur.

ONGELDIG

Denkt U eraan dat na 31 december a.s. een groot aantal postzegels en postwaardestukken hun geldigheid verliezen. Wat wel geldig blijft zijn:

- a. alle na 1 januari 1977 uitgegeven bijzondere postzegels;
- b. de serie permanente postzegels met de afbeelding "Juliana Regina";
- c. de serie permanente postzegels met de afbeelding "Beatrix";
- d. de serie cijferpostzegels type Crouwel;
- e. de briefkaarten, de adreswijzigingskaarten, de postbladen binnen- en buitenland en de luchtpostbladen met opgedrukte afbeeldingen "Juliana Regina", "Beatrix" en cijferzegels type Crouwel.

FINANCIEN

Voor 1986 zijn in dit nummer een bewijs van lidmaatschap en een acceptgirokaart bijgevoegd. De penningmeester stelt een spoedige betaling op prijs. Zo zijn penningmeesters nu eenmaal. Echter, willen de activiteiten van onze vereniging ongestoord voortgang hebben dan is het buiten kijf dat daarvoor geld nodig is en daarom is het fijn als U het verzoek van de penningmeester in welwillende overweging wilt nemen.

Als U liever contant betaalt dan kan dit reeds tijdens de december-vergadering. De penningmeester wil gaarne uw geld in ontvangst nemen.

RONDZENDDIENST

Het Hoofd van de rondzendingen heeft weer nieuwe boekjes nodig voor de rondzendingen. Boekjes met zegels van goede kwaliteit en aantrekkelijke prijzen - in het bijzonder Nederland - zijn van harte welkom. Misschien kunt U de kerstvacantie gebruiken om Uw doubletten eens na te zien en ze in boekjes te plakken; het is maar een idee.

LEDEN

Omdat ons verschillende malen is gevraagd hoeveel leden onze vereniging telt, geven we onderstaand een overzichtje van de stand.

Stand "NOVIOPPOST" per:

15 december		
1983	470	leden
1 januari		
1984	481	leden
1 januari		
1985	529	leden
1 november		
1985	545	leden

Een opgave van de nieuwe leden zal voortaan in ons blad worden opgenomen.

W.Lelieveldt	Fr.Adrianusstr.22	Grave
J.v.Brenk	Heiweg 224	Nijmegen
W.Agterhuis	Marterstraat 52	Nijmegen
C.J.v.d.Heijden	Gladiolenstr. 88	Malden
R.Scanlon	Weezenhof 57-14	Nijmegen

INGEZONDEN

Geachte redactie,

Ik ben nu twee jaar lid van NOVIOPOST en er moet mij toch iets van het hart.

Ook ik krijg om de paar weken de rondzendingen thuis; ik verzamel Nederland en België.

Ik vind dat de prijzen die men voor de diverse zegels vraagt veel te hoog zijn. Prijzen van 60% of 70% van de cataloguswaarde vraagt men, terwijl elders niet meer dan 45% - 55% (zelfs zegels van +- 1950!) wordt betaald.

Evenzo geldt dit voor de zendingen van België, die ik regelmatig ontvang. Zegels met een waarde van Yvert Frs 150.-- [+ f60.--] en uitgeprijsd voor f 40.-- kocht ik in België via de handel voor f10.--!

Wat ik nu met mijn verhaal wil zeggen, is dat ik vind dat er van de rondzenddienst uit beperkingen gesteld zouden moeten worden. De rondzendingen zijn toch bedoeld om van de dubbele zegels af te komen en niet om er rijk van te worden?

Ik hoop dat U dit verhaal wil publiceren in de eerstvolgende NOVIOPOSTA.

Hans Tap, Grave.

- NASCHRIFT REDACTIE

In een eerste reactie wijzen wij erop dat de inzenders van rondzendboekjes vrij zijn in het bepalen van de prijs. Het bestuur heeft daar geen enkele invloed op. Wanneer de prijzen te hoog zijn - en soms is dat enkel een kwestie van onwetendheid - dan snijdt de inzender zichzelf in de vingers, want de verkoop is dan weinig of niets en is alle moeite om zegels in een rondzendboekje te plakken tevergeefs geweest.

Ook zijn wij het met de briefschrijver eens dat in bepaalde gevallen de prijzen te hoog zijn. Wil een

inzender een vlotte verkoop van de zegels uit zijn ingeleverde boekjes, dan is - naast een goede kwaliteit - een aantrekkelijke prijsstelling vanzelfsprekend een eerste vereiste.

Kopers dienen ook prijsbewust te zijn. Zijn de zegels zijnsinziens te duur dan is er maar één advies "niet kopen".

Gelukkig echter is de klacht van de briefschrijver geen regel. Er zijn vele goede en aantrekkelijk geprijsde boekjes in omloop. Toch kan bij tijd en wijle een signalering als van onze briefschrijver beslist geen kwaad.

De redactie

NOVIOPOSTJE

Gevraagd:

Internationale antwoordcoupons van de hele wereld.
Gebruikt en ongebruikt met bijfrankering van Nederland
Met omschrijving en prijsopgave aan
J.C.Rutten, van 't Santstraat 142
6523 BK Nijmegen.

Het in uw verzameling geïnvesteerde kapitaal kan door bijv. lekkage, brand of diefstal verloren gaan. Dan is er geld, soms veel geld nodig om een nieuwe collectie op te bouwen.

A VAN DE HOEF

VERZEKERINGSWINKEL

Postbus 309, 6500 AH Nijmegen
Telefoon (080) 226585-233465
van Oldenbarneveltstraat 23,
6512 AS Nijmegen

DE BOERENoorlog 1899 - 1902

Jan van Riebeeck

- INLEIDING

Stichter van de Kaapkolonie

Wanneer men iets wil schrijven over de Boerenoorlog, Kan men niet voorbijgaan aan de vele gebeurtenissen die aan deze oorlog zijn voorafgegaan, vooral niet aan de kwalijke rol die Groot-Brittannië hierbij gespeeld heeft. Hieronder volgt daarom een kort overzicht van de geschiedenis van Zuid-Afrika.

Eeuwenlang liep de scheepvaartroute naar en van Oost-Indië via Kaap de Goede Hoop; het Suezkanaal werd pas in de tweede helft van de vorige eeuw gegraven. Bij Kaap de Goede Hoop konden de schepen vers drinkwater krijgen, maar ook b.v. fruit. Daarom werd in 1652 door de V.O.C. (Verenigde Oostindische Compagnie) bij deze kaap een verversingspost gesticht en werd Jan van Riebeeck de eerste commandeur. Zijn beeltenis is te vinden op de van Riebeeckzegels die in 1952 hier in Nederland werden uitgegeven.

In de loop der jaren vestigden zich in Zuid-Afrika veel mensen uit Europa, waarvan de meesten uit Nederland afkomstig waren. Zij werden Boeren genoemd. In 1795, toen Nederland door de Fransen bezet was, namen de Britten het gebied rondom Kaap de Goede Hoop in bezit; in 1814 werd dit gebied officieel een kroonkolonie van Groot-Brittanië.

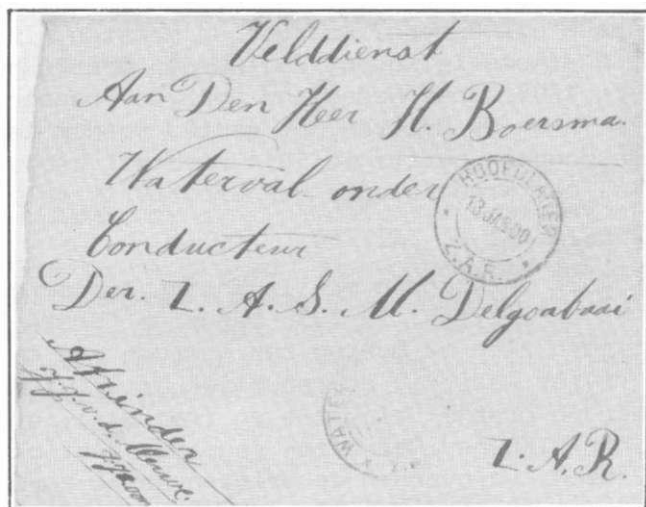
- ONENIGHEID MET DE BRITTEN

Al spoedig ontstonden moeilijkheden tussen de Boeren en de Britten. In 1838 begon de "Grote Trek" en vestigden zich de Boeren ten noorden van de Oranje-rivier waar zij de republiek Natal stichtten; later werden Oranje-Vrijstaat en Transvaal, officieel Zuid-Afrikaanse Republiek genoemd, gesticht. In 1842 reeds veroverden de Britten Natal en ook later vonden telkens moeilijkheden tussen de Britten en de Boeren-republieken plaats. Dit gebeurde vooral na de ontdekking van rijke diamantvelden en van goudlagen. Er zijn door Groot-Brittanië verschillende pogingen gedaan om zich meester te maken van de twee Boeren-republieken; er werd in 1880 en 1881 zelfs een kleine oorlog gevoerd.

Uiteindelijk werd de spanning zo groot dat op 12 oktober 1899 de Tweede Vrijheidsoorlog uitbrak; deze duurde tot 31 mei 1902 en werd, nadat de Boeren de ongelijke strijd verloren hadden, afgesloten met de Vrede van Vereeniging, een plaats even ten zuiden van Johannesburg. Bij dit verdrag werd onder meer overeengekomen dat de Boeren-republieken de status van kroonkolonie kregen, doch dat spoedig zelfbestuur zou worden verleend. Dit gebeurde in 1907. Hiermee was een einde gekomen aan de zelfstandigheid van de twee Boeren-republieken.

- DE TWEDE VRIJHEIDSOORLOG

De Tweede Vrijheidsoorlog wordt altijd de Boerenoorlog genoemd, vermoedelijk omdat deze oorlog van beslissende betekenis voor de Boeren is geweest en ook misschien gezien de veel langere duur dan de Eerste Vrijheidsoorlog. De oorlog begon omdat de

Veldpostbrief van het Boerenleger met het stempel Hoofdlager van 13 januari 1900. Dit leger lag toen bij Ladysmith.

Briefkaart met twee noodstempels, namelijk van Hattingspruit en van New Castle; beide plaatsen liggen in dat gedeelte van de kroonkolonie Natal dat toen door de Boeren was bezet. Zowel de twee stempels als de briefkaart geven aan dat de Boeren het door hen bezette gebied als een deel van de Zuid-Afrikaanse-Republiek zijn gaan beschouwen

Brief, afgestempeld op 13 november 1899 te Dundee in de kroonkolonie Natal en bestemd voor Johannesburg. Ook hier weer Zuid-Afrikaanse postzegels maar daarnaast nog een typisch Engels stempel.

Britten veel troepen aan de grenzen van de Boerenrepublieken samentrokken en deze weigerden terug te trekken toen de Boeren dit eisten. In de eerste periode van de oorlog hadden de Boeren veel succes; zij kenden alle mogelijkheden van het terrein en waren ervaren schutters. Zij vielen de Kaapkolonie en Natal binnen en brachten de Britten zeer zware verliezen toe. Langzamerhand wisten de Britten zich te herstellen, dankzij een overmacht aan manschappen en aan oorlogsmateriaal en door allerlei maatregelen tegen de krijgsgevangenen en hun achtergebleven familieleden.

- DE CENSUUR

In de vorige eeuw gebeurde het hoogst zelden dat tijdens een oorlog door de militaire autoriteiten brieven en briefkaarten gecensureerd werden. Gedurende de Boerenoorlog gebeurde dit nu wel en in zeer sterke mate, zowel door de Boeren als door de Britten. Gecensureerd werd de post van burgers én van militairen en zowel binnenlandse post als post naar en uit het buitenland. Bij de behandeling

van de verschillende soorten post meen ik de volgende indeling te moeten maken, waarbij tevens de censuur besproken zal worden:

- A. post van Boeren, zowel burgerlijke als militaire post;
 - B. post van burgers in de Britse koloniën en in de door de Britten bezette Boerengebieden;
 - C. post van en naar Britse militairen;
 - D. post van en naar Boeren in Britse krijgsgevangenschap;
 - E. post van en naar Boeren en hun familieleden, geïnterneerd door de Britten.
- Al deze groepen zullen stuk voor stuk nader worden besproken.

A. Post van Boeven, zowel burgerlijke als militaire post.

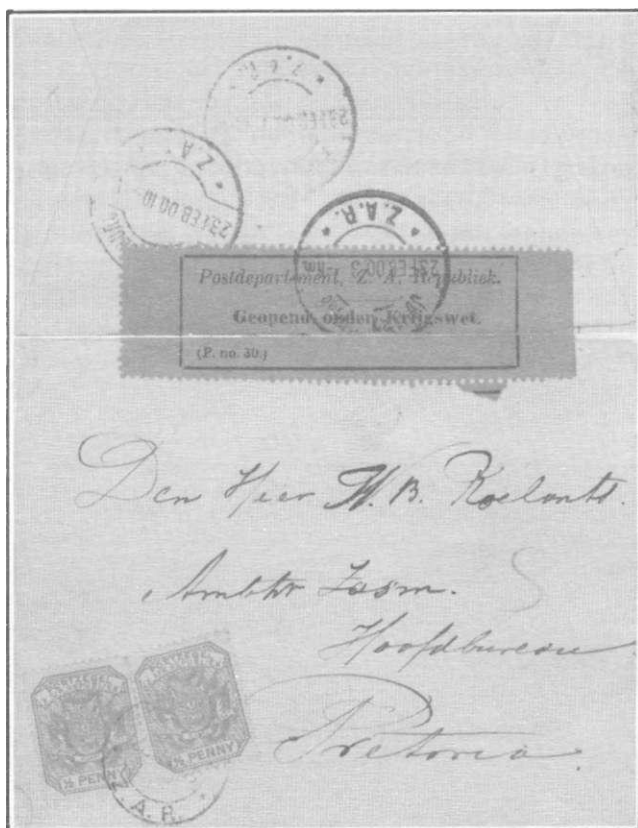
Toen de oorlog begon, trokken de Boeren de kroonkolonie Natal binnen. In het door hen veroverde gebied mochten de postzegels van Natal niet meer gebruikt worden; de brieven en kaarten moesten met

Brief, afgestempeld op 21 januari 1900 te Pretoria en bestemd voor Nederland. Op de enveloppe het zeldzame censuurstempel "Gezien".

postzegels van de Zuid-Afrikaanse Republiek (Transvaal] gefrankeerd worden. Bovendien werden ook zo veel mogelijk de poststempels gewijzigd; Natal werd vervangen door Z.A.R. In veel gevallen werden noodstempels gebruikt.

Het censureren van brieven begon reeds op 10 oktober 1899, dus twee dagen voor het uitbreken van de oorlog. Speciaal de buitenlandse brieven werden gecontroleerd. Later werden vrijwel alleen brieven

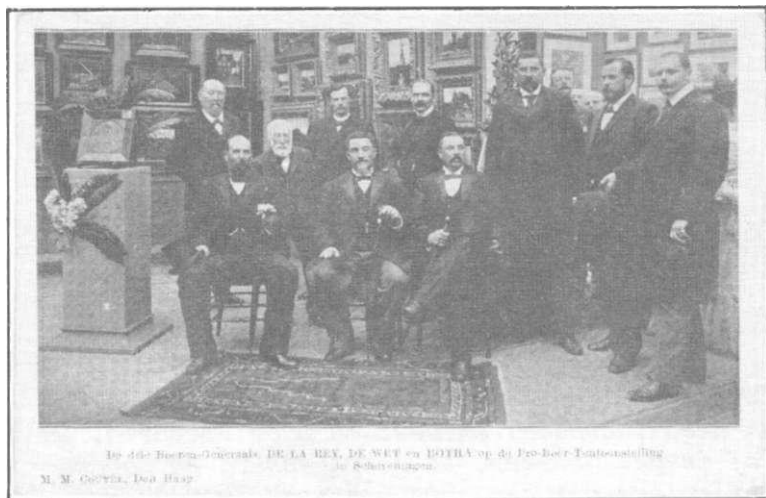

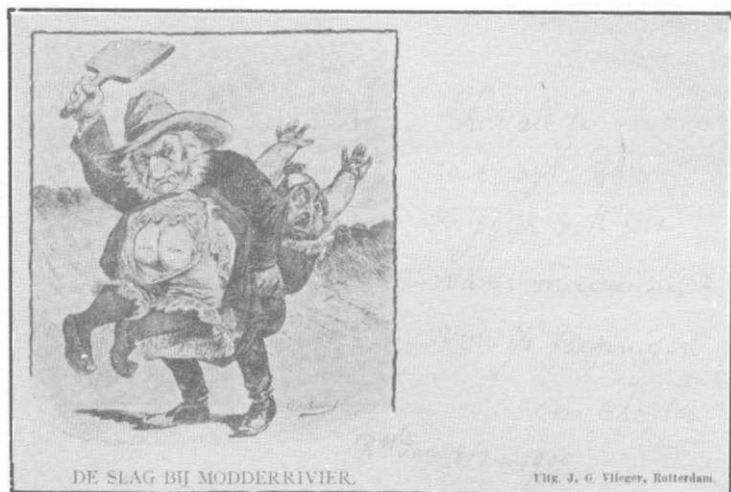
Brief, afgestempeld op 22 februari 1900 (plaatsnaam niet leesbaar) en bestemd voor Pretoria. De brief is gecensureerd te Johannesburg en daarna dichtgeplakt met een censuurstrook.

gecensureerd, vooral ook weer de correspondentie met het buitenland. Tekens van censuur op briefkaarten komen vrijwel niet voor, hetgeen niet wil zeggen dat deze kaarten niet door de ambtenaren van de censurdienst gelezen werden.

De verscheidenheid van stempels en stroken is heel klein zodat met een enkele afbeelding kan worden volstaan.

Deze oorlog veroorzaakte in Europa grote beroering; vele mannen gingen naar Zuid-Afrika om aan de zijde van de Boeren te vechten. Ook hier weer veel Nederlanders die meehielpen. Dit blijkt ook uit de post van hen uit de verschillende krijgsgevangenenkampen. En hoewel het volgende niets met de post te maken heeft, is het toch de moeite waard te vermelden, dat, toen de toestand voor de Boeren steeds moeilijker werd, koningin Wilhelmina een oorlogschip naar Zuid-Afrika zond om Paul Kruger, toen president van de Zuid-Afrikaanse Republiek, te halen en hem naar Nederland te laten komen. Van ons land uit heeft hij getracht steun te krijgen voor de Boeren, maar dat is hem niet gelukt. Wel werden door verschillende landen Rode-Kruis-colonnes gestuurd; ook vanuit Nederland ging zo'n ambulance.

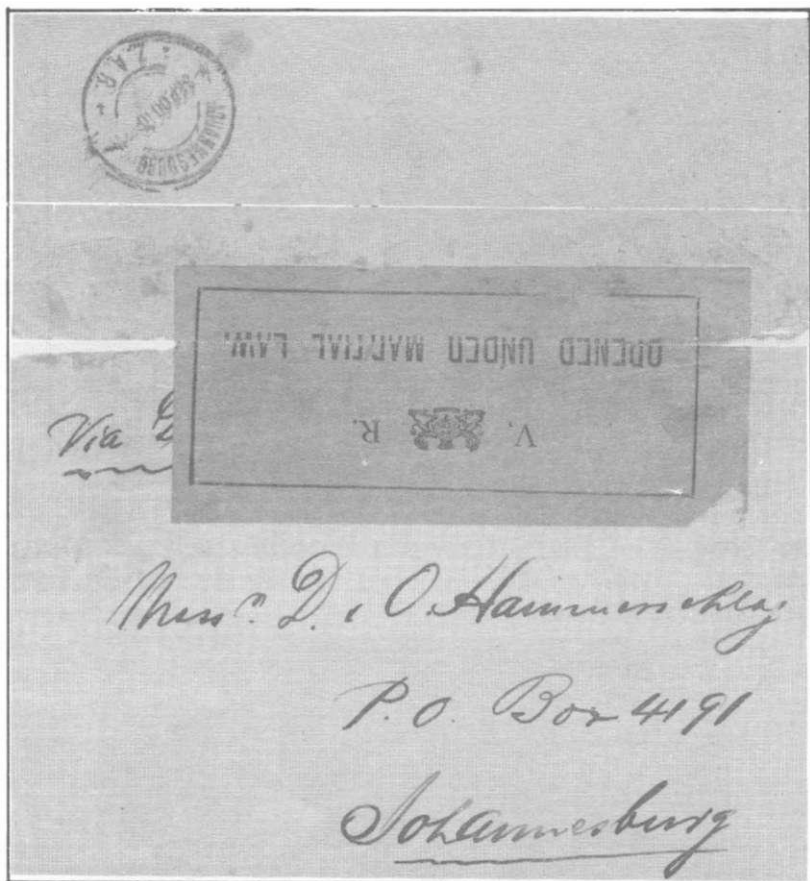

Spotprent Boerenoorlog op Nederlandse briefkaart.
Een boze Boer geeft Koningin Victoria een pak slaag
omdat de engelsen bij de slag bij Modderrivier dum-
dumkogels gebruikt zouden hebben.

Briefkaart, afgestempeld te Smaldeel O.V.S. op 25
april 1900 en bestemd voor Nederland. Aankomststem-
pel van Buizen (N.H.) van 25 mei 1900.

De briefkaart is afkomstig van de ambulance van het
Nederlandse Rode Kruis. De ambulance-trein was ge-
vestigd op het spoorwegemplacement van Smaldeel;
alle poststukken werden op het station afgestempeld.
De afstempeling geschiedde dan ook met het halte-
stempel O.V.S.S., hetgeen een zeer weinig voor-
komend stempel is.

Brief, afgestempeld op 8 september 1900 te Lourenco Marques. De brief is door de oensuur gesloten met een oensuurstrook, onder meer vermeldende de letters V(Victoria) R(Regina).

B. Post van burgers in de Britse koloniën en in door de Britten bezette gebieden.

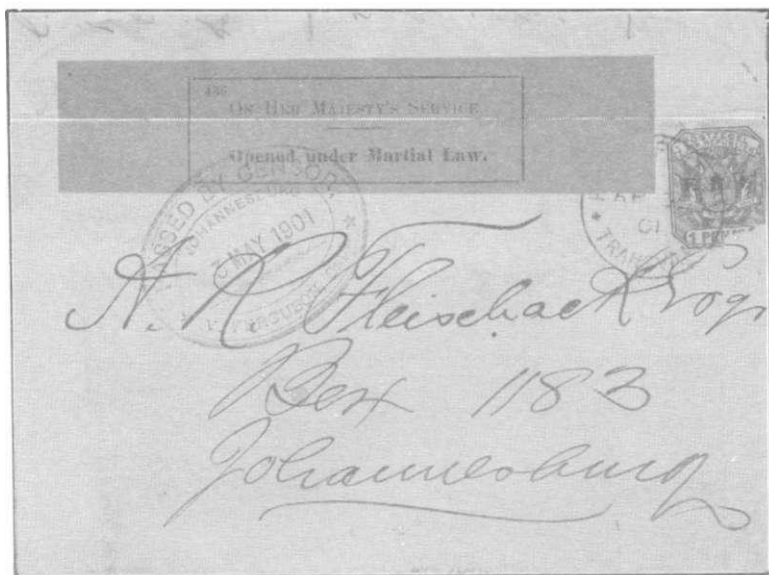
Bij de Britten was de censuur veel strakker geregeld, vrijwel alle brieven en kaarten werden gecensureerd. Op de binnenlandse poststukken staat vaak meer dan één censuurstempel, één van de plaats van afzending en één van de plaats van bestemming. Het aantal verschillende censuurstempels is dan ook

zeer groot, terwijl er ook nogal wat verschillende censuurstroken zijn. Doordat de censuurstroken meestal gedeeltelijk op de voorzijde en gedeeltelijk op de achterzijde van de enveloppe geplakt zijn, is het aantal onbeschadigde stroken zeer klein.

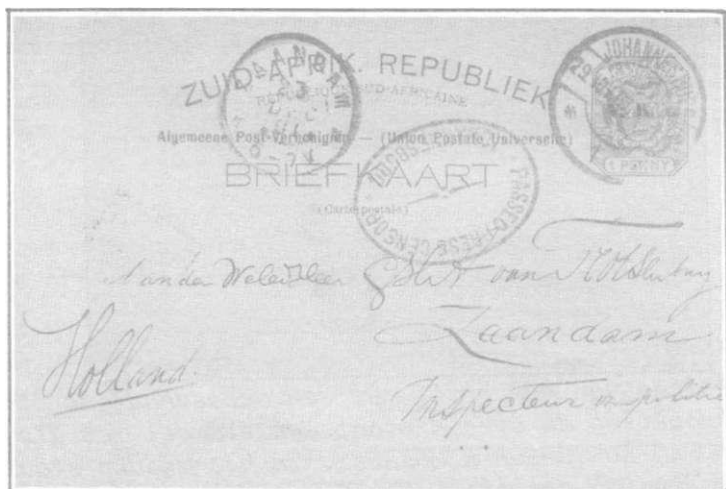
Een bijzonderheid is dat in heel veel censuurstempels de naam van de plaats waar gecensureerd werd, vermeld staat; vaak staat tevens de naam van de censor in het stempel vermeld. Er zijn zelfs aparte naamstempels.

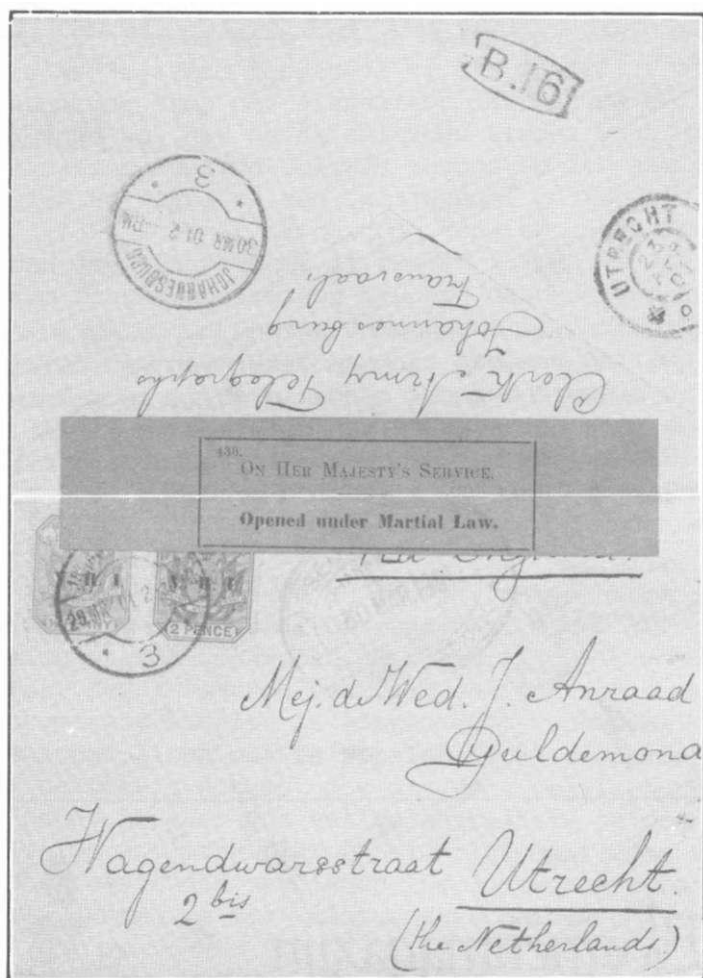

Achterzijde van een brief met een onbeschadigde censuurstrook. Op de strook staat een stempel met als tekst: **PASSED CENSOR KIMBERLEY**. In het midden staat de naam van de censor: **W. Elton**.

Brief, afgestempeld te Paardeboom op 30 april 1901 en bestemd voor Johannesburg. De postzegel is reeds voorzien van de opdruk E.R.I. maar de censuurstrook geeft nog aan "Her Majesty".

Brief, afgestempeld te Johannesburg op 29 maart 1901 en bestemd voor Nederland. De brief is door de censuur voor controle geopend en daarna met een censuurstrook gesloten. Het censuurstempel vermeldt de naam van de plaats waar de censuur plaats vond en de naam van de censor.

Briefkaart, afgestempeld op 29 november 1901 te Johannesburg. De kaart vertoont op de postzegel nog de opdruk V.R.I., dus meer dan elf maanden na de dood van koningin Victoria.

Oranje Vrijstaat werd door de Britten omgedoopt in Orange River Colony en op den duur mochten zowel in Oranje Vrijstaat als in Transvaal poststukken alleen voorzien worden van postzegels van deze gebieden, indien deze zegels voorzien waren van een opdruk. Eerst was dat de opdruk V.R.I., hetgeen betekent Victoria Regina Imperatrix, dus koningin en keizerin Victoria. Na haar door op 22 januari 1901 werd dit E(Edward) R[Rex) I(Imperator). Het heeft echter nog maanden geduurd voordat de zegels met de opdruk V.R.I. opgebruikt waren.

De Britten voelden zich zo zeker van een uiteindelijke overwinning dat reeds in 1902, en wel in de periode vóór het sluiten van de vrede op 31 mei 1902, postzegels met de beeltenis van Edward VII in Transvaal in gebruik genomen werden.

(Wordt vervolgd)

Drs.W.J.van Doorn

Bloemenmagazijn en Plantenkas

bv bloemisterij

AALBERS

hatertseweg 275

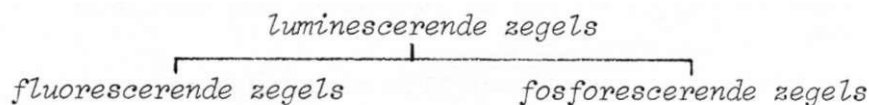
telefoon 55 02 75 • nijmegen

LUMINESCERENDE ZEGELS

Vele malen krijgen wij vragen over fluorescerende en fosforescerende zegels. In het kort willen we proberen een eenvoudige uitleg te geven.

- LUMINESCENTIE

Alle postzegels die onder een lamp met ultraviolet licht geplaatst worden en dan oplichten noemt men *lumi-nescerende zegels*. De zegels zijn dan met een chemische stof behandeld. Dit kan zijn fluor of fosfor. Zegels waarop een laag van één van deze beide chemische stoffen is aangebracht hebben de eigenschap licht uit te stralen nadat en zolang zij zelf bestraald worden. Hoe wij deze zegels kunnen herkennen is voor ons het belangrijkste en daarom zullen we ons maar niet in allerlei moeilijke technische toestanden verdiepen. De luminescerende zegels kunnen we als volgt onderscheiden:

Beide soorten zullen we nu eens wat nader bekijken en we beperken ons, om de zaak niet te ingewikkeld te maken, ditmaal tot uitsluitend Nederlandse zegels

- FLUORESCENTIE

Onder de U.V.(Ultra Violet)-lamp lichten de fluorescerende zegels sterk op en blijven na het uitschakelen van de lamp nog zwak nalichten. Het herkennen van deze zegels onder een U.V.-lamp is door hun kleur gemakkelijk. De kleur is fel-geel of geel-wit. De Goudazegels (N.V.P.H. 774-776) zijn een mooi voorbeeld van fluorescentie, welke men goed kan herkennen door gebruik te maken van een gewone lange golf U.V.-lamp.

- FOSFORESCENTIE

Fosforescerende zegels lichten onder de U.V.-lamp minder sterk op dan fluorescerende zegels maar ze lichten wel sterker na in het donker als de lamp gedoofd is. De Europazegels 1967 (N.V.P.H. 884-685 fosfor] zijn een prachtig voorbeeld van fosforescentie met een geelgroene kleur. Er is ook nog een fosforlaag die wit oplicht, b.v. de Juliana-Regina zegels (N.V.P.H. 940-953), In beide gevallen is voor het herkennen het gebruik van een gewone lange golf U.V.-lamp voldoende.

- TOT BESLUIT

Witmakers in het papier hebben niets van doen met luminescentie en dienen alleen ter verfraaiing. Het papier kan onder de U.V.-lamp sterk oplichten maar na het doven van de lamp licht het niet meer na.

Daglicht en kunstlicht zijn hinderlijk bij het gebruik van de U.V.-lamp; een donker plekje is zeer aan te bevelen.

Het onderzoeken onder de U.V.-lamp van zegels, die op kaarten of papier met een witmaker zijn bevestigd is af te raden want dat kan tot vergissingen aanleiding geven omdat de zegels minder goed zijn te onderscheiden.

Tot slot nog een kleine samenvatting

Luminescentie

Fluorescentie

- sterk oplichten
- zwak nalichten
bv. Goudazegels
- felgele of geel-
witte kleur
- te zien met een
lange golf UV-lamp

Fosforescentie

- zwak oplichten
- sterk nalichten
bv. Europazegels '67
Jul. Reginazegels
- geelgroen of witte
kleur
- te zien met een
lange golf UV-lamp

Om Nederlandse zegels te herkennen is een gewone lange golf U.V.-lamp dus voldoende.

A. Bosman

COGNAC

*De verspieters Josua en Kaleb
met de druiventros terugkomend
uit het "beloofde Land".*

Een Nederlander blijft altijd om cognac vragen, ook al schenkt men hem een druivenbrandewijn uit welk land dan ook. Geef mij maar een "kejakkie".

Er is echter maar één cognac of voluit gezegd: "Eau-de-vie de Cognac". Het is een stooksel van de wijn maar overal waar wijnstokken staan maakt men wel een "eau-de-vie". Maar alleen Frankrijk heeft zijn Cognac. Er zijnechter meer landen die brandewijn stoken. Duitsland heeft zijn "Weinbrand", Italië zijn "Stock", Joegoslavië zijn "Vinjak" en Rusland zijn "Kognak". Turkije was in het verleden een vooraanstaand wijnland maar met de komst van de Islam was het met de wijnbouw afgelopen, Griekenland zou best eau-de-vie gehad kunnen hebben maar de vijf eeuwen bezetting door Moslim Turken heeft geen impuls gegeven aan de wijnbouw want alcohol was taboe.

Toch kwam er in de vorige eeuw, na de Turkse overheersing, een brandewijn van Griekse oorsprong op de markt met de naam "Metaxa". Deze brandewijn heeft een eigen bouquet en karakter en onderscheidt zich door zijn licht zoete parfum van andere "eau-de-vie's".

Frankrijk is trots op zijn Cognac, die over de gehele wereld bekend is, een naam die - we zeiden het reeds - terecht en onterecht gebruikt wordt. Ook de Franse posterijen delen in die trots, want

zij gaven in 1961-1962 een serie postzegels uit die toerisme tot onderwerp hadden. De zegel met de afbeelding van "Cognac" maakte daarvan deel uit.

- HOLLANDERS

Het verhaal gaat dat gewiekste Hollanders, die met hun schepen in het gebied van de Loire-monding veel handel dreven en daar ook de wijnen van Charente kochten, de bewoners van die streek op het voortreffelijke idee brachten om de wijn ter plaatse te stoken, te distilleren en er brandewijn van te maken. Zij hadden het plan om de wijn na de zeereis weer met water te verdunnen en er weer wijn van te maken. Voor de Hollanders had het gehele distillatieproces het voordeel dat de wijnbelasting een stuk lager uitviel doordat er veel minder volume vervoerd werd en ook dat de transportkosten lager waren. Besparing van geld maakt een Hollander vindingrijk. Zo ziet U.

- DISTILLEREN EN RIJPEN

De landstreek Charente zorgt dus voor de druiven, uit het sap waarvan tenslotte na vele bewerkingen cognac geproduceerd wordt. Hoe krijgt men eigenlijk zo'n tongstrelende drank? Heel kort gezegd is distilleren een proces waarbij alcohol geconcentreerd wordt. Men laat de wijn gisten, brengt hem daarna in een distilleerketel, waarna de wijn langzaam aan de kook wordt gebracht. Nu is het de grote kunst om de wijn zodanig te verwarmen, dat alleen de alcohol en de bouquetstoffen verdampen en loskomen uit het vocht van de verwarmde wijn. De top van de ketel is een soort zwanenhals. De verdampte alcohol stijgt op uit de ketel en komt in die zwanenhals. Daarna wordt de damp door snelle afkoeling weer verdicht tot een

vloeistof met een alcoholpercentage van 30%. Dit is de eerste etappe van het proces. Hierna wordt het gehele proces nogmaals herhaald en dit levert dan een vloeistof met zo'n 70% alcohol op. Het blanke distillaat is helder als glas en scherp van smaak en daarom wordt de vloeistof opgeslagen in houten fusten om te rijpen. Het rusten in die vaten bepaalt tenslotte de kwaliteit. Want is cognac eenmaal in de fles dan verbetert de kwaliteit beslist niet meer, al wacht U ook honderd jaar. Daarom wordt er voor de fusten gezond en sterk eikenhout gebruikt.

2000 jaar wijnbouw in Midden Europa.

Extract in het hout wordt er door de cognac aan onttrokken. Dok geeft het hout zuurstof door. Kortom, hout is van groot belang voor prima cognac. Voor het kleuren van het product wordt gebrande suiker of soms wel caramel gebruikt, hetgeen ook de smaak wat minder scherp maakt.

- RAMP

In 1726 werden voor het eerst de glazen gevuld met cognac en de zegetocht over de gehele wereld begon en duurde tot in de tweede helft van de vorige eeuw. Toen begon de ellende met de druifluys, die per ongeluk Europa was binnengekomen als gezelschap van een zeeman. De druifluys is een kleine parasiet, die in de wortels van de wijnstok leeft en in staat is hele wijngaarden te vernielen. En die ramp voltrok zich in de landstreek van Cognac, de Charente. De productie liep terug tot zo'n tienduizend hectoliter bij een vraag van meer dan driehonderd

duizend hectoliter. En omdat cognac niet speciaal van Franse oorsprong moest zijn, gingen andere landen meestoken. Het werd dus een gerommel en gesjoemel tot en met.

De naam cognac dreigde tenonder te gaan maar de cognac-bazen kregen het voor elkaar dat de drank wettelijke beschermd werd wat herkomst betreft. Later werden ook regels opgesteld voor het stookproces, de druivensoorten enzovoort. En zo werd de naam Cognac gered.

Sint Vincent wordt vereerd als de patroon van de wijngaardeniers.

Dit stempel laat zien dat zijn beeld in een processie wordt meegedragen.

- TOT SLOT

We willen dit verhaal besluiten met een uitspraak die we ergens lazen en van de staatsman Tallyrand afkomstig moet zijn.

- " Neem het glas in de hand en verwarm met
- " de warmte van de hand de inhoud. Draai
- " het glas enige tijd in het rond zodat
- " het bouquet vrijkomt en snuif dat op.
- " En wat doet men daarna dan, vroeg men hem.
- " Zet het glas dan weer op tafel en spreek
- " over de cognac - de godendrank.

Als U die raad opvolgt wordt U beslist niet dronken
Dat kunnen we U beslist beloven.

A. Bosman

FILATELISTENVERENIGING 'NOVIOPOST'

Voorzitter

A.Bosman, Dromedarisstraat 36
6531 NV Nijmegen Tel. 557120

Secretaris

J.M.Rijsdijk, Postweg 37
6523 KR Nijmegen Tel. 221596

Penningmeester

M.L.v.Houdt, Schepenenstraat 20
6525 XJ Nijmegen Tel. 556160
Postrekening 575462 t.n.v.
Fil.ver. "NOVIOPOST"-Nijmegen

J.A.Dassel-Nienhuis
Antiloostraat 105
6531 TM Nijmegen Tel. 552698

P.G.M.Gerrijs, Bolerostraat 42
6544 RK Nijmegen Tel. 776745

Mr.F.M.Hilgers, Prof.Huybersstraat 23
6524 NP Nijmegen Tel.231150

Th.G.v.Hoogstraaten-v.Rijswijk
Zebrstraat 18
6531 TX Nijmegen Tel. 550895

L.A.Moonemans, Rijswijkstraat 4
6525 RD Nijmegen Tel. 557307

J.G.M.Rademaker, Wilsonstraat 19
8566 CN Millingen a/d Rijn
Tel. 08813-1965

J.v.'t.Zelfde, Marterstraat 50
6531 KC Nijmegen Tel.551438

Nieuwtjesdienst

Buitenland:

Mr.F.M.Hilgers, Prof.Huybersstraat 23
6524 NP Nijmegen Tel. 231150
Postrekening 5552048 t.n.v. Hoofd
Nieuwtjesdienst "NOVIOPOST".

Nederlandse FDC-Dienst:

G.W.Schoenmaker, Tuinstraat 24
6551 ZK Weurt. Tel. 08897-1006
Postrekening 4346530 t.n.v.
Ned.FDC-Dienst "NOVIOPOST"

Commissie Ruildaq Berg en Dal

P.G.M.Gerrijs, Bolerostraat 42
6544 RK Nijmegen Tel. 776745

Th.G.v.Hoogstraaten-v.Rijswijk
Zebrstraat 18
6531 TX Nijmegen Tel. 550895

J.G.M.Rademaker, Wilsonstraat 19
6566 CN Millingen a/d Rijn
Tel. 08813-1965

Rondzendingen

Hoofd:

L.A.Moonemans, Rijswijkstraat 4
6525 RD Nijmegen Tel. 557307
Postrekening 2744133 t.n.v. Hoofd
Rondzendingen "NOVIOPOST"

Subhoofd Oost:

Mevr.M.Dederen, Straelmanstraat 30
6521 JM Nijmegen Tel.232465

Subhoofd Goffert:

Th.G.v.Hoogstraaten-v.Rijswijk
Zebrstraat 18
6531 TX Nijmegen Tel. 550695

Subhoofd West:

J.Reerink, Hillekensacker 20-45
6546 LA Nijmegen Tel. 779202

Subhoofd Zuid:

L.v.d.Sloot, Winkelsteegseweg 16
6534 XE Nijmegen Tel. 551815

Boekjes voor de rondzendingen, alsmede
enveloppen voor de rondzending post-
waardestukken zijn op bovenstaande
adressen verkrijgbaar à f 0.60 per stuk.

Uitleenadressen Yvert-Catalogus

J.A.Dassel-Nienhuis
Antiloostraat 105
6531 TM Nijmegen Tel. 552698

J.A.W.de Graaf, Malvert 24-26
6538 AP Nijmegen Tel. 440110

Commissie "NOVIOPOSTA"

Redactie:

A.Bosman, Dromedarisstraat 36
6531 NV Nijmegen Tel. 557120

J.M.Rijsdijk, Postweg 37
6523 KR Nijmegen Tel. 221596

Tekeningen:

L.P.Straten, Molenweg 125
6543 VA Nijmegen Tel. 776963

Administratie en expeditie:

M.L.v.Houdt, Schepenenstraat 20
6525 XJ Nijmegen Tel. 556160

Commissie Voorlichting

P.G.M.Gerrijs, Bolerostraat 42
6544 RK Nijmegen Tel. 776745

J.G.M.Rademaker, Wilsonstraat 19
6566 CN Millingen a/d Rijn
Tel. 08813-1965